

SVETOT GO ZNAE P

Кочани е гратче, кое во Македонија е познато како најчисто и едно од најубавите. Секој намерник кој тука минал, веднаш ја забележува Кочанска Река, која се протега низ централното градско подрачје. На реката има кеј, зелени површини во коритото, меѓу кои водата како да прави кајакарски слалом.

■ Пишува:
Венцо ДОНЕВ

Кога ќе се рече градот на оризот, тоа веднаш асоцира на Кочани. Град сместен под падините на Осоговските Планини, во Кочанската котлина, каде што доминираат илјадници мали оризови езерца. Набрзо Кочанското поле ќе биде покриено со вода, со што ќе се обележи почетокот на сеидбата на "жолтото злато", кое подоцна се прелева во "бело", во светот познат како најквалитетен ориз.

Но, минаа времињата кога жителите на овој град го славеа крајот на жетвата и ослободувањето, а сè тоа во знак на панаѓурот, кој се одржуваше во дворот на ОУ "Никола Карев". Некогаш сите задоволно ги триеја рацете, и оризопроизводителите и трговците. Цените на производите паѓаа, а граѓаните купуваа сè и сешто. Оние кои имаат повеќе "голови", како што знаеја да кажат градските ергени за оризовите ниви, го менуваа мебелот, купуваа автомобили

или, пак, градеа нови домови со цел еден ден да се здомат со некоја мома. Денес за тоа време се раскажува со носталгија. Оризот сè уште се одгледува, но "ќарот" сега е никаков. Веќе земјоделците немаат ниту волја да ја менуваат културата која ќе ја сејат, односно сè почесто се прашуваат која корист од фаќањето чекор со современите текови во земјоделството, општеството и европските процеси.

Кочани е убаво гратче, кое во Македонија е познато како најчисто и едно од најубавите. Секој намерник кој тука минал, веднаш ја забележува Кочанска Река, која се протега низ централното градско подрачје. На реката има кеј, зелени површини во коритото, меѓу кои водата како да прави кајакарски слалом. Мостовите се бојадисани, а на кејот се поставени клупи за одмор на шетачите, а во топлите летни денови вистинска благодет се сенките на дрворедите од двете страни на реката.

Пред десетина години, кочанчани прво излегуваа на корзо покрај реката, а потоа одеа во кафулињата и кафе-

КОЧАНСКАТА КОТЛИНА ИЗОБИЛУВА СО ТЕРМАЛНА ВОДА

аните. Тоа беше можност сите да се видат и да помубетат, тука се остваруваа и првите љубовни контакти. Често пати сега на шега во Кочани се коментира дека има многу "олдтајмери", само затоа што го нема корзото, а забавата во кафулињата е скапа работа во ова време на општа немаштија. Но, од минатата година како да се врати желбата за прошетка покрај реката. Откако ќе се затворат угостителските објекти, младите наместо во диско, шетаат покрај реката, а ним често им се придружуваат и постарите.

БОГАТИОТ СТАНА СИРОМАВ

Трговскиот центар е градежно и визуелно добро осмислен, изобилува со голем број продавници и кафулиња. Летно време како во кошница врие од народ. За завршување на овој дел, како што барем предвидува урбанистичкиот план, трговскиот центар треба да го зафати просторот сè до гимназијата "Љупчо Сантов", во кој ќе се нудат и нови содржини. Интензивниот тек на изградбата престана со продлабочувањето на кризата во нашава земја и засега нема никакви знаци кога ќе се продолжи со зацртаниот проект.

Градот на оризот уште пред петнаесеттина години заслужено го доби епитетот најчист и најуреден град во Македонија. Сепак, кочанчани забележуваат дека чистотата

и уреденоста треба да бидат застапени во иста мерка и во периферните делови на градот. Една од најважните работи кои треба да се направат за растоварување на сообраќајот е заобиколниот пат кон Винаца и булеварот до населбата Оризари.

Некогаш Кочани важеше за еден од најбогатите градови. Тој беше одраз на развиените индустриски капацитети и на приходот кој го добиваше од земјоделието. За жал, веќе не работат Фабриката за целулоза и хартија; во приватизираниот "АТОМ" работи само еден негов дел; индустријата за делови "Руен" сè уште е со недефиниран статус, иако важи за приватизирана фирма; поранешната "Треска" сега приватна, прави напори да заживее; "Жито ориз" е приватизиран, но тамошните работници се во Заводот за вработување; од "Кочанско поле" остана само името, бидејќи единствено приватизираните оранжерии работат профитабилно; "Шампињони" поради разно-разните сопственички игри стагнира повеќе години итн. Во моментот, носители на стопанскиот развој се конфекциите и неколку фирми, како "Европа 92", "Деликатес", "Универзал промет" и други. Но, тоа е далеку од состојбата од пред неколку години и затоа сега Кочани важи за сиромашен, а не за богат град. Младите вадат билети во една насока - за Англија, Италија, но и за Австралија, Канада и

КОМБИНАЦИЈА ОД МИНАТОТО И СЕГАШНОСТА

О "ВЕЛОТО ЗЛАТО"

ЕДИНСТВЕНАТА ЦРКВА ВО ГРАДОТ "СВЕТИ ГОРГИ"

САД. Од друга страна, пак, не е мала и побарувачката на бугарски пасоши, за да се фати "уџум" од сиромаштијата и од општеството.

ТЕРМАЛНИТЕ ВОДИ НЕИСКОРИСТЕНИ

Што може Кочани да му понуди на туристот, кој сака да го посети?! Во градот и околината има повеќе историско-културни споменици и природни убавини. На само неколку километри се наоѓа прекрасната брана "Гратче", на која е изграден истоимениот мотел. Место како создадено за одмор и за прошетки по Осоговските Планини, но и за риболов. Спортско-рекреативниот центар "Пониква" е оддалечен 20 километри. Љубителите на зимските спортови ги користат

питомите падини на Осоговските Планини, кои во останатиот период од годината се пријатно место за прошетки со поглед на околните пејзажи. Подолу во Осоговието се наоѓа манастирот "Свети Пантелејмон", убавина на која ѝ се восхитуваат сите посетители. На километар од него се наоѓа селото Рајчани, каде што е убиен претседателот на Крушевската република, Никола Карев. Оние, пак, кои го сакаат бањскиот туризам, можат да се одморат во селото Бање, кое се наоѓа во непосредна близина на градот. Во бањата се лекуваат повеќе болести.

Во околината на градот има повеќе манастири, но и места за кои народот верува дека се свети и дека им помагаат на луѓето да се излекуваат од различни болести.

Мородвис е десетина километри далеку од Кочани, и таму се наоѓаат ископините на локалитетот Морзовиска епархија од времето на цар Самуил. Градот има само една црква "Свети Ѓорѓи", и тоа за кочанчани претставува проблем, што е и причина за покренување иницијатива за изградба на уште една црква.

Секоја година во Кочани се одржуваат Драмските аматерски вечери, во што учествуваат аматерски драмски театри и групи од нашата земја.

Сеопштата состојба во државата влијаеше и на спортот кој некогаш имаше свое место во животот на кочанчани. Боречкиот клуб "Спартак" беше вицепрвак на Европа, гим-

настичарите беа познати и во поранешна Југославија, како и каратистите, кои бележеа успеси на меѓународна сцена, како и КК "Деликатес", кој внесе живост и нов квалитет на македонската клупска сцена. Спортскиот комплекс "Зорик" е погоден за сите оние кои сакаат да рекреираат и да спортуваат.

Кочани има многу потенцијали кои не се искористени. Така, изобилството термална вода, се вели дека целата Кочанска котлина лежи на море топла вода, минимално е искористено, односно овој природен ресурс не се користи во домовите и во индустриските објекти, што би придонело за поголеми еколошки ефекти.

КОРЗОТО ПОКРАЈ КЕЈОТ НА КОЧАНСКА РЕКА

